

PROF. DR. AHMET AKSOY

Tevfik Ayan

1932 yılının soğuk bir kış gününde, 20 Aralık'ta, Niksar'da Edaviye, Besim Aksoy çiftinin dördüncü çocukları Ahmet dünyaya geldi. İki ablası bir ağabeyi vardı. Babası, daha Ahmet doğmadan vefat etmişti. Anne Edaviye Hanım zor günler yaşıyordu. İkinci Dünya Savaşı'nın tüm ülkeyi sürüklediği yoksulluk yıllarında, çetin yaşam koşulları altında ilkokul ve ortaokul öğrenimini Niksar'da tamamlayan Ahmet 1948 yılında, Ankara'da parasız yatılı Tapu ve Kadastro Meslek Lisesi sınavına girmiş ve basarmıştır. Ancak Niksar'dan Ankara'ya yol parası ve hiç ayakkabısı yoktur. Anne de ağabey de çaresizdir. Geçimlerine katkı sağlamak amacıyla evlerinde kadayıf üretilip satılmaktadır. Ellerindeki tek kaynak, un almak üzere ayrılan para, kadayıf sermayesiyle ayakkabı alınacaktır Ahmet'e çaresiz. Bir lastik ayakkabı alınır ve yol masrafları karşılanır. Artık evde kadayıf hamuru yoğrulamayacaktır.

Böyle başlayan, İTÜ İnşaat Fakültesi, Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Bölümünde Profesörlüğe uzanan, ikişer ikişer eş zamanlı olarak beş ayrı üniversitede öğretim göreviyle süren, yurt içi ve yurt dışında başarılarla dolu bir meslek yaşamı, daha kendi akademik gelişimini tamamlayamadan, koşulların kendisini mesleğin duayeni olmaya zorladığı bir bilim adamıdır Ahmet Aksoy.

Tapu Kadastro Meslek Lisesini 1951 yılında bitiren Ahmet Aksoy aynı yıl Yıldız Teknik Üniversitesinde, o zamanki adıyla İstanbul Teknik Okulunda mühendislik öğrenimine başlar. Hem lise hem de üniversite yıllarında yaz tatilleri onun için "tam çalışılacak zaman" olmuştur. Adına staj denerek para kazanılmıştır yazları. 1955 yılında Harita-Kadastro Mühendisi olur. Sınıf arkadaşları onu çalışkanlığı ve azmi kadar bilgisiyle de anarlar. Aksoy iyi bir mühendistir. İşini sever, okur, öğrenir, yapar, üretir.

Akademik kariyerine Almanya'nın Bonn Üniversitesinde 1955 yılında yüksek lisans öğrenimi ile başlar, doktora öğrenimi ile sürdürür. Bu başlangıç kendisinden sonra gelecek haritacı akademisyenlerin pek çoğu için hem cesaretlendirici bir örnek hem de olumlu bir referans olmuştur. Öğrenimi için ne bir burs ne de başka bir finans destek vardır. Geçimini çalışarak sağlamaktadır. 1960 yılında Bonn Üniversitesi Teorik Jeodezi Enstitüsünde Astronomi alanında yazdığı "Untersuchungen über die Eigenbewegungen von Sternhaufen H und χ Persei" (H und χ Persei Yıldız Kümelerinin öz hareketleri üzerine Araştırmalar) isimli Tez ile "Dr. Ing." unvanını elde eder. Doktora çalışmaları

sirasında tanıştığı Eta hanımla 1963'de evlenir. 1967 yılında kızı Yasemin dünyaya gelir.

Dr. İng. Ahmet Aksoy 1960 yılı sonunda Türkiye'ye dönerek Ankara'da Harita Genel Müdürlüğünde Askerlik görevine başlar. Daha sonra 1963 yılında Yıldız Teknik Üniversitesinin öğretim kadrosuna fiilen katılır. Taze kan gibidir. Hocaları rahmetli Prof. Macit Erbudak, Prof. Ekrem Ulsoy, Prof. Burhan Tansuğ kendisine çok güvenmektedirler. O da kendisini yuvada güvende hissetmektedir. Meslek kamuoyu da kendisini benimser kabul eder. Öğretim kadrosuna Ahmet Aksoy'un katılması öğrencileri için, daha çok ders çalışma anlamına gelmektedir ama onlar da hallerinden memnun görünmektedir. Sadece üniversitede, öğretimde değil mesleğin çözüm bekleyen tüm problemlerinde hep Ahmet Aksoy akla gelir. Herkes kendisinden çok şey beklemektedir.

Ahmet Aksoy çok çalışkandır, yeni başladığı öğretim üyeliği yaşamının başlangıç güçlükleri, aile yuvasının başka ve yeni bir ortama taşınmış olmasının sorunları onu yıldırmaz. Çok üretkendir. Düşünceleri, yaptıkları beklentileri aşar. "Meslek odamız olmuş neye yarar? Bir yayın organı yok" demektedir. Odamızın Harita- Kadastro Mühendisliği isimli dergisi onun omuz vermesiyle o yıllarda yaşama geçer. Bu dergi yine onun çabalarıyla 2003 yılında yeniden düzenlenerek Jeodezi Jeoinformasyon ve Arazi Yönetimi adıyla ve daha sonra 2011 yılında Jeodezi Jeoinformasyon ismiyle yayınını sürdürmeye devam eder.

1965 yılında araştırmalar yapmak üzere yine Bonn Üniversitesi Teorik Jeodezi Enstitüsüne gönderilir. İstanbul Üniversitesi, Fen Fakültesine 1967 yılında sunduğu "Bonn Projeksiyonun Memleket Ölçülerine Uygulanması" isimli Doçentlik Tezi bu yılların ürünüdür. 1967-70 yıllarında Doçent unvanı ile YTÜ (o zaman İstanbul Devlet Mühendislik Mimarlık Akademisi), Harita-Kadastro Bölümünde Öğretim Üyeliği görevini sürdürmekte ve ayrıca İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Jeofizik Enstitüsünde dersler vermektedir. 1970 yılında asli görevi ile, İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi Jeodezi ve Fotogrametri (Geomatik) Mühendisliği Bölümüne atanır. Orada yeni kurulan bölümde yoğun çalışmalar içinde bulur kendisini. Kısa zamanda Prof. Mustafa Aytaç ve rahmetli Prof. Gündoğdu Özgen ve kendisinden genç öğretim kadrosunun güvenini kazanır. Bir yandan da Yıldız Teknik Üniversitesinde dersler vermeye devam etmektedir. Bu yıllarda 1970, 71, 72'de ayrıca KTÜ de ders vermek üzere iki hafta da bir Trabzon'a gidip gelmektedir. 1975 yılında İTÜ inşaat Fakültesinde Profesörlüğe yükselir. KTÜ ve YTÜ'deki ek öğretim görevini sonlandırınca da Harita Genel Komutanlığı Harita Yüksek Teknik Okulunda dersler üstlenmiş, bu kez de iki haftada bir Ankara'ya taşınmaya başlamıştır. Bu görevini de 1979-1991 yılları arasında on yıl sürdürür.

Öğretim görevi, bilimsel araştırmaları, yayın çalışmaları yanında, mesleğın her türden sorunu onun kendi problemi olmaktadır adeta hepsine yetişmek, hepsini çözmek istemektedir. Harita-Kadastro Mühendisleri odasında yönetim görevleri üstlenir, bir dönem İstanbul Şube Başkanlığı yapar. Dört yıl süreyle Türkiye Jeodezi-Jeofizik Birliğı (TUJJB) Genel Kurul Başkanlığı, 16 yıl süreyle TUJJB Jeodezi Komisyonu Üniversite temsilciliğı, çeşitli çalışama grubu ve Komisyon Başkanlıkları yapmıştır. Türkiye Ulusal Jeodezi Komisyonu (TUJK) Hizmet ödülü sahibidir. Ayrıca İTÜ inşaat Fakóltesinde yönetim kurulu üyeliğı, Jeodezi Anabilim Dalı Başkanlığı görevlerini uzun yıllar yürütmüştür.

Yukarıda bir çırpıda sayılı veren ama yılları dolduran bu görevler sadece yerine getirilmiş görevler değıldir. O bu görevleri benimsemiş, etkin, üretken ve verimli olmuştur. Prof. Dr. Ahmet Aksoy'un bir başka verimli etkinliğı de Boğaziçi Üniversitesindedir. Orada BÜ'ne bağılı Kandilli Rasathanesinde Jeodezi Anabilim Dalının açılması ve gelişmesinde önemli çabaları ve katkıları olmuştur.

Prof. Dr. Ahmet Aksoy'un bilim adamı niteliğı de çok belirgindir. Yedi Doktora Tezi yönetmiştir. Yönettiğı tezler ülke jeodezisinin sorunlarına çözüm getiren, düzeyli bilimsel çalışmalardır. Yönettiğı Yüksek Lisans Tezlerinin sayısı ise on beşin üzerindedir. İki tercüme olmak üzere yedi kitap, dokuz ders notu kaleme almıştır. 18'i yabancı dilde olmak üzere 49 bildiri, 9'u yabancı dilde, 28 makale ve 20 araştırma raporunda imzası vardır. İki tezi ile birlikte yayınları toplamı 115 tir. Prof. Dr. Ahmet Aksoy'un yürüttüğü araştırma ve uygulama projeleri salt sonuçlarının kullanıldığı bir üretimden öte, tüm içeriğı, biçimi ve öğreticiliğı ile uygulamacı ve araştırmacılara ışık tutacak niteliktedir. Bunlar arasında 17 yıl süren "Depremlerin Önceden Haber Alınması ve Hasarların Azaltılması Projesi" ile altı yıl süreli "Marmara Jeodinamik Projesi" uluslararası boyutu ve güncelliğı yönünden burada anılmalıdır. Güncelliğini koruyan ve zikredilmeye değıer bir başka proje ise HAKAR (Harita- Kadastro Araştırma) projesidir. Karayolları Genel Müdürlüğü ve İstanbul Büyük Şehir Belediyesi vb. kurumlara yaptığı uygulama projelerini saymaya burada ayrılan yer yetmez. Bu proje çalışmalarında Aksoy Hoca, kâh postal çekip araziye koşarak kâh, bilgisayar basında, kaliteyi en yüksek düzeye çıkarma yolunda pek çok genç araştırmacıya önderlik etmiş, örnek olmuştur.

Prof. Dr. Ahmet Aksoy iyi bir hocadır. Öğrencileri için kredi olmuştur. Öğrencileri mezun olduktan sonra onda okudukları başardıkları derslerle öğünür, gururlanırlar. Kendisi hoca yetiştiren gerçek anlamda bir hocadır. řu saptama onun bu yönünü çok iyi açıklar. Bugün Türkiye Üniversitelerinde, harita Mühendisliğı ve Geomatik Mühendisliğı öğretilen yapan

bölümlerin hepsinde en az bir öğrencisi öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Diğer yönden onun öğrencisi olmayan, doktora, doçentlik, profesörlük jürisinde yer almadığı, ya da atanmasında rapor yazmadığı faal öğretim üyesi yok gibidir. Kısaca mesleğimiz alanındaki hemen hemen tüm öğretim üyelerine de emeği geçmiştir.

Ahmet Aksoy, iyi bir mühendis, iyi bir öğretmen, düzeyli bir bilim adamı olduğu kadar iyi bir insandır. Sağlam karakterli, güvenilir, zeki, çalışkan, yürekli, iyiliksever, iyilik bilir, sadık, alçak gönüllü, dost, dürüst, sabırlı, içten, insancıl, hoşsohbet biridir. Kötülük düşünmeyen beyni ve sevgi dolu yüreğiyle, yakınında bulunan insanlara güven, huzur veren, yokluğuyla da varlığıyla da hemen fark edilen birisidir.

Birkaç sözle de başka bir yönü dile getirilmelidir Ahmet Aksoy' un. Bu kadar haritacılık işi içinde yaşayan, işi ile dolu, mesleğine aşık, başarıya mahkûm bir insandan, mesleği, meslektaşları pek çok şey aldılar. O meslektaşlarına, öğrencilerine, mesleğine verirken, kendisinin yanında bulunan, sevgili eşinden çok şeyler aldığı da bilinmektedir. Endirekt olarak meslek topluluğuna yarar olarak yansıyan desteği ve özverileri için, haritacılar, kıymetli eşi Eta hanıma teşekkürlerin en çoğunu borçludur.

Önce karanlık vardı. Evrende asıl olan karanlıktır. Karanlık ışık gelince kaybolur, ışık yok olunca da karanlık kendiliğinden geri gelir. Toplumsal yaşam da öyledir. Işık kaynakları olan aydın insanlar varsa toplum aydınlanır. Aksi halde toplumu karanlıklar sarar. Yurttaş olarak Ahmet Aksoy örnek olacak kadar, düşünen, okuyan, kültürünü geliştiren, demokrat ve aydın kişiliği ile toplumda bir ışık olma görevini başarıyla yerine getirmiştir. Emekli olunamayacak bu görev alanındaki işlevini bundan böyle de yaşam boyu sürdürecektir.

Bilmiyordu. Edaviye hanım o zamanlar, oğlunu Ankara'ya yollarken bilmiyordu; Türkiye de Harita Kadastro Mühendisliği öğretimi hazırlıklarının başladığını bilmiyordu. Artık kendi evinde yoğrulmayacak kadayıf hamurunun sermayesinin, o sıralarda yoğrulmakta olan Türk Haritacılığının hamuruna maya olacağını bilmiyordu. Ama inanıyordu. Kadayıfı satıp parasını aldığıda hep "Bereket versin" derdi inançla. Öyle de oldu. Ahmet Aksoy, bereket olup yağdı yağmur misali, Türk Haritacılığının üstüne üstüne.

Teşekkürler Edaviye Ana.

Teşekkürler Ahmet Hoca.

Tevfik AYAN, 10 Aralık 2020